

قوانین بین‌المللی حقوق بشر

و حقوق بین‌الملل بشر دوستانه
در مورد اختلافات مسلحانه
(منابع حقوقی، اصول و بازیگران)

مترجم : مریم بقائی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قوانین بین الملل حقوق بشر

و حقوق بین الملل بشر دوستانه در مورد اختلافات مسلحانه:

منابع حقوقی، اصول و بازیگران

ترجمه:

مریم بقائی

انتشارات موجک

سرشناسه: بقائی، مریم، ۱۳۷۱-

عنوان و نام پدیدآور: قوانین بین‌الملل حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه در مورد اختلافات مسلحانه:

منابع حقوقی، اصول و بازیگران/ ترجمه مریم بقائی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۰۹ ص.

شابک: ۲-۱۸۷-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۳۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: جنگ (حقوق بین‌الملل)

موضوع: War (International law)

موضوع: حقوق بین‌الملل بشر دوستانه

موضوع: Humanitarian law

رده بندی کنگره: KZ۶۳۸۵

رده بندی دیویی: ۳۴۱/۶۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۹۸۰۵۸

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: قوانین بین‌الملل حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه در مورد اختلافات مسلحانه: منابع حقوقی،

اصول و بازیگران

ترجمه: مریم بقائی

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۰۹ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۹، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال، شابک: ۲-۱۸۷-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ

و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده

قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مقدمه ۱

فصل اول: قوانین حقوق بشر بین الملل و حقوق بین الملل بشر دوستانه در منازعات

مسلحانه: منابع قانونی، قوانین و بازیگران ۵

۱-۱ منابع قوانین بین الملل حقوق و قوانین بین المللی حقوق بشر ۷

۱-۱-۱ قوانین بین المللی حقوق بشر ۸

۱-۱-۲ حقوق بشر دوستانه بین المللی ۱۱

۲-۱ مبانی قوانین بین الملل حقوق بشر و حقوق بین الملل بشر دوستانه ۱۳

۱-۲-۱ حقوق محافظت شده ۱۴

۲-۲-۱ حالت های حفاظت ۱۵

۳-۲-۱ اصل تمایز در حقوق بشر دوستانه بین المللی ۱۹

۳-۱ مسئولین قوانین بین الملل حقوق بشر و حقوق بین الملل بشر دوستانه ۲۰

۱-۳-۱ دولت ها ۲۰

۲-۳-۱ بازیگران غیر دولتی ۲۲

۳-۳-۱ عملیات حفظ و اجرای صلح ۲۶

فصل دوم: الزامات، محدودیت ها و تأثیرات کاربرد همزمان قوانین بین الملل حقوق

بشر و حقوق بین الملل بشر دوستانه در منازعات مسلحانه ۲۹

- ۲-۱ اختلافات مسلحانه به عنوان ماشه ۲۹
- ۲-۱-۱ اختلافات مسلحانه بین‌المللی ۳۰
- ۲-۱-۲ مناقشات مسلحانه غیرمجاز ۳۲
- ۲-۱-۳ تمایز بین درگیری‌های مسلحانه بین‌المللی و غیر بین‌المللی در قانون و عمل معاصر ۳۷
- ۲-۲ قلمرو و قابلیت اجرای قوانین حقوق بشر بین‌المللی و قانون بشر دوستانه‌ی بین‌المللی ۳۸
- ۲-۲-۱ قوانین حقوق بشر بین‌الملل و عنصر ارضی ۳۹
- ۲-۲-۲ وظایف تحت قوانین بین‌المللی بشر دوستانه فراتر از مجازات یک درگیری مسلحانه ۴۱
- ۲-۳ محدودیت‌ها در استفاده از حفاظت‌های قوانین حقوق بشر بین‌المللی و حقوق بشر دوستانه‌ی بین‌المللی ۴۲
- ۲-۳-۱ استرداد از تعهدات حقوق بشر ۴۳
- ۲-۳-۲ محدودیت‌های قانونی در اجرای حقوق بشر خاص ۴۶
- ۲-۳-۳ تعهدات مربوط به معاهده بین‌المللی بشر دوستانه و بین‌المللی حقوق بشر ۴۸
- ۲-۴ برنامه همزمان و اصل یک قانون ویژه ۴۹
- ۲-۴-۱ برنامه کاربردی همزمان: کاربرد مداوم قوانین بین‌الملل حقوق بشر ۵۰
- ۲-۴-۲ قوانین بین‌الملل حقوق بشر، حقوق بین‌الملل بشر دوستانه و اصل قانون ویژه ۵۴
- ۲-۴-۳ تعامل در مورد استفاده از نیرو ۵۹

فصل سوم: جوابگویی و حقوق قربانیان ۶۵

- ۳-۱ پاسخگویی دولت برای نقض قوانین حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه ۶۶
- ۳-۲ مسئولیت فردی برای نقض قوانین بین‌الملل حقوق بشری و حقوق بشر دوستانه ۶۸
- ۳-۲-۱ نقض قوانین بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشر دوستانه به عنوان جنایات بین‌المللی تحت قوانین بین‌المللی کیفری ۶۸
- ۳-۲-۲ تعهدات دولت‌ها در مورد جنایات بین‌المللی ۷۵

- ۳-۲-۳ صلاحیت داخلی و بین‌المللی ۷۷
- ۳-۲-۴ امنیسم ۷۸
- ۳-۲-۵ پرسنل سازمان ملل متحد ۷۹

فصل چهارم: اعمال قانون بین‌المللی حقوق بشر و قانون بشر دوستانه توسط سازمان

- ملل متحد ۸۵
- ۴-۱ مجمع عمومی ۸۶
- ۴-۲ شورای امنیت ۸۸
- ۴-۳ دبیر کل سازمان ملل متحد ۹۲
- ۴-۴ شورای حقوق بشر ۹۴
- ۴-۵ دفتر کمیته‌های عالی سازمان ملل متحد برای حقوق بشر ۹۶
- ۴-۶ احکام قرارداد و پرونده‌های خاص ۹۷
- ۴-۶-۱ اعضای پیمان ۹۸
- ۴-۶-۲ روش‌های ویژه ۱۰۰
- ۴-۷ مفاهیم حقوق بشر ماموریت‌های صلح طلبانه سازمان ملل متحد ۱۰۲
- ۴-۸ کمیسیون‌های تحقیق و ماموریت‌های کشف حقایق ۱۰۴
- فصل پنجم: جمع‌بندی ۱۰۷

مقدمه

در دهه‌های اخیر، منازعات مسلحانه جان میلیون‌ها غیرنظامی را از گرفته است. نقض جدی حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حقوق بشر در بسیاری از درگیری‌های مسلحانه رایج است. در برخی شرایط، برخی از این نقض‌ها ممکن است حتی نسل‌کشی، جنایات جنگی یا جنایات علیه بشریت را شامل شوند.

در ۲۰ سال گذشته، دولت‌ها، شورشیان، سیاستمداران، دیپلمات‌ها، فعالان، معترضان و روزنامه‌نگاران به حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حقوق بشر در منازعات مسلحانه اشاره کرده‌اند. به طور منظم در قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد، در جلسات شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، در جزوات سیاسی جنبش‌های اپوزیسیون، در گزارش‌های سازمان‌های غیر دولتی (NGOs)، در آموزش سربازان و در بحث‌های دیپلماتیک به آنها اشاره شده است. قانون بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشردوستانه در حال حاضر پارامترهای مهمی برای بسیاری از فرماندهان نظامی است که توسط وکیلان توصیه می‌شود. سرانجام، اغلب آنها توسط وکلای مدافع و دادگستری در دادگاه‌های بین‌المللی و به میزان محدود به محدوده داخلی مراجعه می‌کنند و پایه‌ای برای قضاوت محکم هستند.

حقوق بین‌الملل حقوق و قوانین بین‌المللی بشردوستانه هدف حفظ کرامت و بشریت همه را در بر می‌گیرد. در طول سالها، مجمع عمومی، کمیسیون حقوق بشر و اخیراً شورای حقوق بشر تصریح کرده‌اند که در منازعات مسلحانه طرفین درگیری دارای تعهدات قانونی مربوط به حقوق افراد تحت تاثیر منازعات هستند. اگر چه در حوزه‌های مختلف، قانون بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشردوستانه، مجموعه‌ای از حمایت‌هایی را برای افراد درگیر درگیری‌های مسلحانه مانند شهروندان، افراد دیگر که مستقیماً در معضلات خصمانه و یا شرکت کنندگان فعال درگیری دخالت نمی‌کنند، ارائه می‌دهد. در حقیقت، همانگونه که در دادگاه‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، و همچنین ارگان‌های

سازمان ملل متحد، نهادهای معاهده و رویه‌های ویژه حقوق بشر، به رسمیت شناخته شده است، هر دو نهاد قانون به شرایط درگیری‌های مسلحانه اعمال می‌کنند.

این نشریه تجزیه و تحلیل کامل حقوقی و راهنمایی به مقامات دولتی، حقوق بشر و فعالان بشردوستانه و دیگران در زمینه استفاده از حقوق بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشردوستانه برای حفاظت از افراد درگیر درگیری‌های مسلحانه را فراهم می‌کند. به ویژه، کاربرد مکمل این دو بخش از قانون را مورد توجه قرار می‌دهد. هدف پوشش همه‌ی جنبه‌های مربوطه نیست، بلکه به دنبال ارائه یک مرور کلی از برنامه‌های همزمان خود است. این کار زمینه‌های قانونی لازم و تجزیه و تحلیل مفاهیم مربوطه، تا خواننده رابطه‌ی بین هر دو بخش از قانون را درک کند و همچنین فهم پیام‌های کاربردی مکمل خود در شرایط درگیری مسلحانه را فراهم می‌کند.

فصل اول چارچوب قانونی را که در آن هر دو حقوق بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشردوستانه در شرایط درگیری‌های مسلحانه مورد استفاده قرار می‌گیرند، شناسایی برخی از منابع قانونی و همچنین نوع تعهدات قانونی اعمال شده بر احزاب مختلف درگیری‌های مسلحانه را مشخص می‌کند. این اصول هر دو شاخه را توضیح داده و مقایسه می‌کند و همچنین تجزیه و تحلیل می‌کند که وظایف مسئولیت‌ها از قوانین بین‌المللی بشر دوستانه و حقوق بین‌الملل حقوق بشر است.

در فصل دوم، الزامات رسمی برای اجرای همزمان قوانین بین‌المللی حقوق بشر و قوانین بین‌المللی بشردوستانه، به ویژه از دیدگاه وجود یک درگیری مسلحانه و دامنه محدودده آن، مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. همچنین با محدودیت‌های خود در چنین شرایطی مقابله می‌کند و مشکلات ناشی از درخواست همزمان آنها را مورد بحث قرار می‌دهد.

فصل سوم مسائل مربوط به مسئولیت‌پذیری را بررسی می‌کند و چارچوب قانونی که مسئولیت‌های دولت و فردی برای نقض حقوق بین‌الملل حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه تعیین می‌کند را بررسی می‌کند. این فصل همچنین حقوق قربانیان در صورت نقض چنین مواردی را ارائه می‌دهد. در نهایت، یک نمای کلی از عناصر غیرقانونی عدالت می‌دهد که می‌تواند همراه (یا در برخی موارد جایگزین) عدالت کیفری باشد.

فصل چهارم به بررسی عملکرد انتخابی سازمان ملل متحد در استفاده از حقوق بین‌الملل و حقوق بشردوستانه در شرایط جنگی مسلحانه، از جمله اقدامات شورای امنیت، شورای حقوق بشر و

روش‌های ویژه آن، دبیر کل و دفتر کمیسیون عالی حقوق بشر می‌پردازد. این فصل نشان می‌دهد که سازمان ملل متحد یک رویکرد معتبر برای استفاده از حقوق بشر بین‌الملل و قوانین بین‌المللی بشردوستانه را به شرایط درگیری‌های مسلحانه، از جمله در ماموریت‌های حفاظتی برای فعالیت‌های میدانی داراست، و نمونه‌های متعددی ارائه می‌دهد.

این کتاب تجزیه و تحلیل کامل حقوقی و راهنمایی به مقامات دولتی، حقوق بشر و فعالان بشردوستانه و دیگران در زمینه استفاده از حقوق بین المللی حقوق بشر و قوانین بین المللی بشردوستانه برای حفاظت از افراد درگیر درگیری‌های مسلحانه را فراهم می‌کند. به ویژه، کاربرد مکمل این دو بخش از قانون را مورد توجه قرار می‌دهد. هدف پوشش همه‌ی جنبه‌های مربوطه نیست، بلکه به دنبال ارائه یک مرور کلی از برنامه‌های همزمان خود است. این کار زمینه‌های قانونی لازم و تجزیه و تحلیل مفاهیم مربوطه، تا خواننده رابطه‌ی بین هر دو بخش از قانون را درک کند و همچنین فهم پیام‌های کاربردی مکمل خود در شرایط درگیری مسلحانه را فراهم می‌کند.

ISBN:978-600-994-187-2

انتشارات موجک